

POSTANOWIENIE

Dnia 19 października 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puskarski

w sprawie **A. S. i in.**

oskarżonych o czyny z art. 258 § 1 k.k. i in.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 19 października 2023 r.,

wniosku Sądu Apelacyjnego w Warszawie

o przekazanie sprawy w przedmiocie wyłączenia sędziego do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu

na podstawie art. 37 k.p.k. *a contrario*

p o s t a n o w i ł

nie uwzględnić wniosku.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 13 lipca 2023 r., sygn. akt II AKz 488/23, wydanym w sprawie oskarżonego A. S. i innych, Sąd Apelacyjny w Warszawie na podstawie art. 37 k.p.k. wystąpił do Sądu Najwyższego o przekazanie sprawy w przedmiocie wyłączenia sędziego do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu ze względu na dobro wymiaru sprawiedliwości. W uzasadnieniu wskazano, że w przedmiotowej sprawie wpłynęły zażalenia oskarżonych i ich obrońców na orzeczenie Sądu Apelacyjnego w Warszawie w przedmiocie przedłużenia tymczasowego aresztowania, do rozpoznania których wyznaczono skład orzekający z udziałem m.in. X.Y., sędzi Sądu Okręgowego w [...] delegowanej do Sądu Apelacyjnego w Warszawie. Inna sędzia, członek składu orzekającego, złożyła wniosek o wyłączenie sędzi X.Y. od udziału w sprawie, której przedmiotem jest rozpoznanie wspomnianych zażaleń. Wskazano również, że od 16 czerwca 2023 r. obowiązuje

taki podział czynności sędziów II Wydziału Karnego Sądu Apelacyjnego w Warszawie, że w ramach sekcji zażaleniuowo - wnioskowej sprawy AKo dotyczące wniosków o wyłączenia sędziego mają być rozpoznawane tylko przez trzech sędziów funkcyjnych oraz przeprowadzono wywód mający wykazać, że takie rozwiązanie organizacyjne upoważnia do twierdzenia, iż w sprawach karnych w Sądzie Apelacyjnym w Warszawie wnioski o wyłączenie sędziego rozpoznaje od dnia 16 czerwca 2023 r. sąd wyjątkowy, który, skoro został ukształtowany nie w czasie wojny, w świetle art. 175 ust. 2 Konstytucji nie jest sądem. Nie bez znaczenia jest też okoliczność, że powodem złożenia wniosku o wyłączenie sędzi X.Y.. są wątpliwości co do jej bezstronności wynikające z powiązania sędzi z władzą wykonawczą, zaś wniosek o jej wyłączenie rozpoznawałby któryś z sędziów funkcyjnych (Prezes Sądu, Przewodniczący Wydziału, jego zastępca) powiązanych z Ministrem Sprawiedliwości, czyli z władzą wykonawczą. Gdy uwzględnić, że najistotniejszym dobrem wymiaru sprawiedliwości jest to, by spełnione były obiektywne warunki do oceny i postrzegania sądu jako bezstronnego i niezawisłego, opisane okoliczności przemawiają za przekazaniem sprawy w przedmiocie wyłączenia sędzi X.Y.. do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu. Sąd Apelacyjny w Warszawie nadto wskazał, że przedmiotowe wystąpienie jest formalnie dopuszczalne w świetle uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2023 r., I KZP 22/22, w której stwierdzono, że pojęcie „sprawy”, o jakim mowa w art. 40 i art. 41 § 1 k.p.k. odnosi się zarówno do sprawy głównej, rozumianej jako orzekanie w głównym przedmiocie procesu, jak również postępowań incydentalnych, w tym takich, które mają miejsce w ramach sprawy głównej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek Sądu Apelacyjnego w Warszawie o przekazanie sprawy (w przedmiocie wyłączenia sędzi X.Y.. od udziału w sprawie dotyczącej przedłużenia tymczasowego aresztowania wobec oskarżonych), do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu, jakkolwiek wsparty niebagatelnymi argumentami, w obecnym stanie rzeczy nie zasługuje na uwzględnienie. Sąd Najwyższy rozpoznawał już oparte na tych samych motywach wnioski Sądu Apelacyjnego w Warszawie o

przekazanie sprawy dotyczącej wyłączenia sędzi X.Y.. do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu (zob. postanowienia: z dnia 28 lipca 2023 r., II KO 86/23; z dnia 29 sierpnia 2023 r., II KO 100/23) i w oparciu o pismo Prezesa Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 21 lipca 2023 r., wyciąg z protokołu nr [...] posiedzenia Kolegium tego Sądu, jak też informację o podziale czynności oraz sposobie uczestniczenia w przydziale spraw w Sądzie Apelacyjnym w Warszawie skonstatował, że został przywrócony zakres czynności sędziów orzekających w II Wydziale Karnym Sądu Apelacyjnego w Warszawie obowiązujący przed 16 czerwca 2023 r. Zatem sprawy o wyłączenie sędziego znowu są rozpoznawane w tym Wydziale na ogólnie obowiązujących zasadach, a nie – jak to ujęto we wniosku – przez „sąd wyjątkowy”, z naruszeniem wymogów określonych w art. 175 ust. 1 i art. 45 ust. 1 Konstytucji RP oraz art. 6 ust.1 EKPCz i art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł, jak w części dyspozytywnej postanowienia.

[SOP]

[a!]